

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยพอสรุปได้ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มโรงเรียนเมืองบุรีรัมย์ 3 ซึ่งมี 6 โรงเรียน ได้แก่ ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองมะค่าแต้ จำนวน 15 คน โรงเรียนบ้านม่วง จำนวน 16 คน โรงเรียนบ้านหนองยาง 13 คน โรงเรียนบ้านหนองขวาง จำนวน 6 คน โรงเรียนบ้านสระเกษ จำนวน 6 คน โรงเรียนพระครูวิทยา จำนวน 30 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 86 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองมะค่าแต้ ตำบลพระครู อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 15 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 4 ชนิด ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 คำเลือก จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองมะค่าแต้ ตำบลพระครู อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ใช้รูปแบบการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน คือ ทำการปฐมนิเทศชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ และเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อคำนวณหาค่าทางสถิติ เสร็จแล้วผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด และใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการเรียนการสอนที่ระบุไว้ ในระหว่างเรียนได้เก็บคะแนน

การทำกิจกรรมและการทำแบบทดสอบหลังเรียนไว้ เมื่อเรียนจบเนื้อหาทั้งหมดแล้วให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนฉบับเดิม เพื่อวัดความก้าวหน้าของการเรียน และให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80/80 วิเคราะห์โดยหาประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าสถิติ t-test Dependent Samples
3. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพของ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.72/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน

อาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.72/83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ ที่มีกระบวนการออกแบบ และพัฒนาอย่างเป็นระบบมีวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิค วิธีการ เนื้อหา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง ได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการตรวจสอบหาประสิทธิภาพ 3 ครั้ง และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง และชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นนวัตกรรมที่มีความเหมาะสม สอดคล้องกับวัย ระดับสติปัญญา และความสามารถของนักเรียนและตอบสนองต่อกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่มให้นักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันทำงานร่วมกัน ได้พัฒนาความคิดอย่างอิสระ รู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเพลินจิตต์ เวฬุวรรณวรกุล (2550 : 15) กล่าวถึงความหมายของชุดกิจกรรมว่า เป็นสื่อการเรียนการสอนหรือชุดการเรียนรู้ที่เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้นเป็นสื่อการเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าเป็นชุดมีองค์ประกอบอื่นที่ก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรม ตามความสนใจและความสามารถ โดยครูเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนและประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับแนวคิด

ของ โกรฤกษ์ พลพา (2551 : 11) กล่าวถึงชุดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง สื่อการสอนที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นเพื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร ซึ่งประกอบไปด้วย ชื่อกิจกรรม คู่มือการปฏิบัติกิจกรรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และแบบประเมินผล เพื่อเป็นเครื่องมือให้นักเรียนได้ศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ สามารถทำกิจกรรมแบบรายบุคคลหรือทำกิจกรรมแบบกลุ่ม โดยครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของ วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (2551 : 275) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ว่า มีรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนในการใช้ชุดการสอน สิ่งที่จะต้องเตรียมตลอดจนกระบวนการของการเรียนการสอน คู่มือการเรียนรู้สำหรับนักเรียน ประกอบด้วย คำแนะนำในการเรียนคำสั่ง กิจกรรมที่ผู้ต้องปฏิบัติ ตลอดจนการเรียนการสอน เนื้อหาและสื่อการสอนแบบประสม กิจกรรมการเรียนการสอนวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์ของเนื้อหาในแต่ละตอน นักเรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง และเรียนได้ตามความสามารถ ความสนใจหรือความต้องการของตนเอง ช่วยแก้ปัญหาเรื่องการขาดแคลนครูและคุณภาพการเรียนรู้ได้ ให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอน และช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนของตนเองสอดคล้องกับแนวคิดของลาวรรณ โสมแพน (2550 : 11) กล่าวถึง ประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถตามความสนใจ ตามอัธยาศัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกความรับผิดชอบและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เป็นอิสระในการเรียน นักเรียนมีโอกาสศึกษาสิ่งที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง เพราะเป็นอิสระปราศจากผู้สอน เรียนได้ในเวลาที่ต้องการไม่จำกัดสถานที่ ได้ฝึกและรู้คำตอบทันที และสามารถทำความเข้าใจใหม่ได้ตอบผิดไม่มีใครเขาย้ำ ฝึกทักษะการอ่านไม่ต้องคอยให้ครูอธิบาย ไม่ต้องเบื่อกับครูอธิบายซ้ำซาก สีสันจากภาพในชุดกิจกรรมทำให้นักเรียนสนใจไม่เบื่อ ได้รับคำแนะนำในการทำกิจกรรมแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ การทำกิจกรรมนักเรียนสามารถรู้ผลรับการเสริมแรงทันที เป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียนอยากศึกษาค้นคว้าต่อไป ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล รำจวน (2549 : 87-90) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากใบไม้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาดีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุรินทร์ เขต 1 จังหวัดสุรินทร์ พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

88.52 / 91.92 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกรี รุ่งโรจน์ (2551 : 111-115) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบุญช่วย อำเภอพลพลาชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 81.57/80.63 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองยูน เหล่าเคน (2554 : 111) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.35/82.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นสื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ คิวชี้วัด สอดคล้องกับเนื้อหา และช่วยให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยสามารถกระตุ้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสนใจในการเรียนมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการเลือกประเภทของชุดกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน กำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระได้ชัดเจนเข้าใจง่าย กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ชัดเจน เช่น คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คำชี้แจงในการใช้ กำหนดกิจกรรมโดยเรียงจากเนื้อหาที่ง่ายไปยาก มีรูปภาพประกอบเพื่อสร้างความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน นักเรียนสามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปศึกษาเพิ่มเติมที่บ้าน หรือนอกเวลาเรียนก็ได้ และผู้วิจัยก็ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการของบุญเกื้อ ควรหาเวช (2545 : 5) กล่าวว่า ในการนำชุดกิจกรรม

การเรียนการสอนไปใช้นั้นอาศัย แนวคิด หลักการ ตลอดจนทฤษฎีต่าง ๆ 5 ประการคือ แนวคิด ตามหลักจิตวิทยาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ตาม ความสามารถ และอัตราการเรียนรู้ของแต่ละคน แนวคิดที่จะเปลี่ยนการสอน แบบครูเป็น ศูนย์กลางมาเป็นแบบให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง โดยใช้สื่อประสมตรงตามเนื้อหา โดยมีครูเป็นผู้ แนะนำ แนวคิดที่จะจัดระบบการผลิต การใช้สื่อการสอนในรูปแบบของสื่อประสมโดยมี จุดมุ่งหมาย เพื่อเปลี่ยนแปลงจากการใช้สื่อช่วยครูมาเป็นสื่อ เพื่อช่วยนักเรียนในการเรียนรู้ แนวคิดที่จะสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับ สภาพแวดล้อม โดยนำสื่อการสอนมาใช้ร่วมกับกระบวนการกลุ่ม ในการประกอบกิจกรรมการ เรียนการสอน แนวคิดที่ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาจัดสภาพการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรับสภาพการให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมด้วยตนเองและมีผล ย้อนกลับทันทีว่าตอบถูก หรือตอบผิด มีการเสริมแรงทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและต้องการ ที่จะเรียนต่อไป ได้เรียนรู้ทีละน้อย ๆ ตามลำดับขั้น ตามความสามารถและความสนใจของแต่ละ คน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ ศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ วรวิทย์ นิเทศ ศิลป์ (2551 : 275) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ว่า มีรายละเอียด เกี่ยวกับขั้นตอนในการใช้ชุดการสอน สิ่งที่จะต้องเตรียมตลอดจนกระบวนการของการเรียนการ สอน คู่มือการเรียนสำหรับนักเรียน ประกอบด้วย คำแนะนำในการเรียนคำสั่ง กิจกรรมที่ผู้ต้อง ปฏิบัติ ตลอดจนการเรียนการสอน เนื้อหาและสื่อการสอนแบบประสม กิจกรรมการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์ของเนื้อหาในแต่ละตอน นักเรียนเป็นผู้กระทำการด้วย ตนเอง และเรียนได้ตามความสามารถ ความสนใจหรือความต้องการของตนเอง ช่วยแก้ปัญหาเรื่อง การขาดแคลนครูและคุณภาพการเรียนรู้ได้ ให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอน และช่วยให้ครูมีความ มั่นใจในการสอนของตนเอง อีกทั้ง ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ วุฒิชยา (2547 : 78-79) ได้ ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี เรื่อง การขยายพันธุ์พืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมแบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 จำนวน 30 คน โรงเรียนพิชัยพัฒนา สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การขยายพันธุ์พืช ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิญา รัตตัยการ (2551 : 57) ได้ทำการวิจัยผลการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองที่ระดับนัยสำคัญ .05 จึงสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ ทำงานเป็นระบบ มีทักษะในการเขียนและการนำเสนอผลงานมีความมั่นใจในตนเอง มีความรับผิดชอบ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวิธีการเรียนของตนเอง และเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ผู้เรียนได้ฝึกทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือกันระหว่างการทำงานและมีโอกาสตรวจสอบผลการเรียนรู้ของตนเองหลังจากเรียนรู้แต่ละครั้งจบแล้ว ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ครั้งต่อไป จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงงาน เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยมีการวิเคราะห์เนื้อหา และจัดแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ เรียงจากเนื้อหาง่ายไปหายาก มีความต่อเนื่องตามลำดับขั้นตอน มีสีสันและรูปภาพประกอบช่วยให้นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น เนื้อหาสาระในชุดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นมีเกร็ดความรู้ สรุปความรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาแต่ละตอนเป็นอย่างดี กิจกรรมการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ตรวจสอบความรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ ช่วยให้ผู้เรียนใส่ใจต่อการเรียน และเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิมพิมล แสนนาม (2553 : 69) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพอใจของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติ เป็นการคิดเชิงบวก ซึ่งเกิดจากการตอบสนองความต้องการของตนเองทั้งด้านวัตถุและจิตใจ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติและมีความรู้สึกเป็นสุขเมื่อได้ปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ พานทอง (2553 : 42) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมและเป็นพฤติกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกรัก ชอบ พอใจเต็มใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียน จนประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับ ชุติพร พินิจพล (2554 : 75) กล่าวว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ

การแสดงออก ความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยแสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะ คือ ทางบวกซึ่งแสดงในลักษณะความชอบ ความพึงพอใจ ความสนใจ เห็นด้วย ทำให้อยากทำงานหรือปฏิบัติกิจกรรม อีกลักษณะหนึ่ง คือ ทางลบซึ่งแสดงออกในลักษณะของความเกลียด ไม่พึงประสงค์ ไม่พอใจ ไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย อาจทำให้บุคคลเกิดความเบื่อหน่ายหรือต้องการหนีห่างจากสิ่งนั้น นอกจากนี้ความพึงพอใจอาจจะแสดงออกในลักษณะความเป็นกลางก็ได้ เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่รัก ไม่ชอบ ไม่น่าสนใจในสิ่งนั้น ๆ จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ พรพิศ โมหา (2549 : 89-93) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์จากเสื่อกก ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยโครงการ โรงเรียนบ้านพยอม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ บุญร่วม ตาลจินดา (2551 : 115-116) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้วย วิธีการสอนแบบ โครงการ เรื่อง การทำไม้กวาดคอกหญ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ เทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนกุเลนช้างแก่นช้างคเชนทร์พิทยาคาร สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองยูน เหล่าเคน (2554 : 111) ได้ทำการ วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงการ เรื่อง การทำน้ำหมักชีวภาพ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงการ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบ โครงการ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียน ได้แสดง ความสามารถและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่โดยเป็นไปตามธรรมชาติ ตามความถนัดและความ สนใจเน้นในเรื่องคุณธรรมและกระบวนการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง สังคม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ความรู้และ ทักษะด้านภาษาด้านคณิตศาสตร์ การประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต ได้ อย่างมีความสุขการทำโครงการจึงเป็นพื้นฐานของการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การแก้ปัญหาจาก สถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา เกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมอย่างสมบูรณ์ สามารถประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการร่วมกิจกรรม ความเหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถของนักเรียนเอง นักเรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ เรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด มีกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนปฏิบัติ หากนักเรียนไม่สนใจ หรือขาดความกระตือรือร้นจะทำให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมไม่เสร็จทันตามเวลา ทั้งนี้กิจกรรมมีการลงมือปฏิบัติทดลองและใช้ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม หากไม่ร่วมมือกันวางแผน ก็จะทำให้การเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมไม่เกิดผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้นครูควรชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เสร็จทันเวลา และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้ง พบว่า นักเรียนกลุ่มอ่อนจะทำกิจกรรมไม่เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด ครูควรชี้แจงให้นักเรียนร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม และวางแผนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยให้นักเรียนเก่งช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่าจะทำให้ผลงานของกลุ่มประสบผลสำเร็จและผลงานออกมาดีด้วย
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้บางชุดนักเรียนกลุ่มอ่อนได้คะแนนต่ำ แต่นักเรียนกลุ่มเก่งได้คะแนนสูงมาก แสดงว่านักเรียนกลุ่มเก่งยังไม่ได้ให้ความช่วยเหลือสมาชิกในกลุ่มเท่าที่ควร ครูผู้สอนให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือนักเรียนที่พบปัญหาในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้แบบโครงการ และครูควรเสริมแรงด้วยการยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจ และให้ความสนทนากับนักเรียนทุกคนด้วย
4. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ ครูผู้สอนควรได้ศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียน วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล เพื่อให้รู้ข้อมูลเชิงลึกทั้งระดับสติปัญญา ธรรมชาติ ความต้องการ ความรู้พื้นฐาน สภาพแวดล้อม รวมถึงสุขภาพนักเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความสามารถของนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงการ โดยบูรณาการกับสาระอื่นหรือกับสิ่งที่นักเรียนสนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ทั้งยังเป็นการแก้ปัญหาการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ และได้พัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนด้วย

2. ควรทำการวิจัยเพื่อสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้เทคนิค ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ในสาระการเรียนรู้อื่นให้มากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการนำรูปแบบการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการทำโครงงานไปใช้ในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระดับชั้นอื่นๆ

4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงานกับนวัตกรรม การเรียนรู้แบบอื่น ๆ ต่อไป